

Vervolgtraject Kadernota 2024-2027

ZEVENAAR

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
Financiële hoofdlijnen	5
Mutaties vervolgtraject kadernota.....	7
Financieel meerjarenbeeld 2 ^e voortgangsrapportage 2023	10
Financieel meerjarenbeeld meerjarenbegroting 2024-2027	17

INLEIDING

Op basis van de toezichtvoorschriften van de provincie Gelderland moet minimaal óf het jaar 2024 óf het laatste jaar 2027 structureel en reëel sluitend zijn. De kadernota 2024-2027 voldeed hier niet aan. Gezien de onzekerheid omtrent de meicirculaire is de wens uitgesproken om naar mogelijkheden te zoeken om minimaal 2024 sluitend te krijgen, zodat we in november een reëel en structureel sluitende meerjarenbegroting kunnen presenteren. Hierin focusten we in eerste instantie op de korte termijn (2024 en 2025), maar met oog voor de jaren 2026 en 2027. In dit document presenteren we de resultaten van dit vervolgtraject.

Begin juni 2023 hebben we een plan van aanpak opgesteld en voorgelegd om dit doel te bereiken. De insteek was om het voorzieningenniveau op peil te houden, zodat de maatregelen een zo min mogelijk impact hebben op de maatschappij. Op voorhand hebben we de volgende oplossingsrichtingen geformuleerd:

- We analyseren op basis van de afgelopen drie jaar welke rek er zit in reeds beschikbaar gestelde budgetten.
- We beoordelen nadrukkelijk bij alle budgetten of inflatiecorrectie noodzakelijk is, of dat het bedrag mogelijk ingezet kon worden als dekking voor het begrotingstekort.
- We analyseren of wij op bepaalde onderdelen veel meer of minder uitgeven dan andere vergelijkbare gemeenten.
- We analyseren voor welke investeringen we bestemmingsreserves afschrijvingslasten kunnen vormen en of er structurele posten zijn die we wellicht (met een kleine aanpassing) als incidenteel kunnen aanmerken.
- We beoordelen of er sprake is van planningsoptimisme. Worden de werkzaamheden inderdaad allemaal in 2023/2024 uitgevoerd of is het realistischer dat het start in 2025?
- We beoordelen of het noodzakelijk is om een aantal teruggedraaide bezuinigingen uit de bezuinigingsoperatie uit 2019 weer te herstellen.
- We beoordelen in hoeverre al het nieuw beleid en actualisatie bestaand beleid noodzakelijk/gewenst is. Hierbij ook speciale aandacht voor het collegeprogramma zoals opgenomen in de meerjarenbegroting 2023-2026. Het collegeprogramma is immers goedgekeurd in een periode met ruimere financiële middelen. Met de kennis van nu analyseren we opnieuw hoe realistisch dit nog is, zowel qua beleid als qua fasering.
- We beoordelen of we besparingen in het kader van de hervormingsagenda Jeugd en ook de eigen bijdrage voor alle Wmo-voorzieningen opnemen.

Vervolgens hebben we het volgende proces opgestart:

1. De financieel adviseurs gaan met de budgethouders 1-op-1 in gesprek. Hierbij hebben we o.a. geanalyseerd welke rek er in bestaande budgetten zit, of er financieel technische oplossingen mogelijk zijn en of er sprake is van planningsoptimisme.
2. Conclusies uit het gesprek worden door de financieel adviseur verwerkt in een format en in begrotingswijzigingen.
3. De formats worden per domein besproken door de afdelingshoofden van het domein met de concerncontroller, afdelingshoofd financiën, coördinator en de financieel adviseurs van het specifiek domein. Hierdoor ontstaat een meer integraal beeld.
4. Conclusies uit deze drie bijeenkomsten worden verwerkt en voorgelegd aan MT en vervolgens aan het college.

Hoewel we één vervolgtraject kadernota hebben ondernomen hebben we er toch voor gekozen om de maatregelen hieruit te verwerken in twee documenten (2e voortgangsrapportage 2023 en de meerjarenbegroting 2024-2027). Een deel van de voorgestelde wijzigingen heeft namelijk al effect op het

lopende jaar, waar we u in de 2e voortgangsrapportage over informeren. Maatregelen die vanaf 2024 of later tot een financieel effect leiden hebben we opgenomen in de meerjarenbegroting 2024-2027.

Bovenstaande proces heeft geleid tot diverse maatregelen. De mutaties die volgen uit het “vervolgtraject kadernota” in de 2e voortgangsrapportage 2023 en de meerjarenbegroting 2024-2027 leiden in 2024 tot een voordeel van € 3.531.000. Gecombineerd met de overige mutaties uit de 2^e voortgangsrapportage en de meerjarenbegroting en na eliminatie van incidentele baten en lasten, komt het structurele begrotingssaldo uit op € 474.000 (positief) in 2024. Hiermee voldoen we aan de toezichtvoorschriften van de provincie.

Hoewel de begroting door deze maatregelen wel gevoeliger is geworden voor onvoorziene en onverwachte ontwikkelingen, denken wij dat dit verantwoorde keuzes zijn geweest. In de paragraaf weerstandsvermogen in de meerjarenbegroting hebben we hier wel een risico voor opgenomen.

Hoewel we wel oog hadden voor de jaren 2026 en 2027 en deze cijfers verbeterd zijn, zijn deze nog niet structureel en reëel sluitend. Wij achten het dan ook van belang om met u de komende jaren al wel te anticiperen en voor te sorteren op de financiële situatie vanaf 2026. Wij verwachten dat voor het structureel en reëel sluitend maken van de jaren 2026 en 2027 nieuwe maatregelen nodig zijn die nadrukkelijk de dienstverlening en het voorzieningenniveau dat we kunnen bieden raken.

FINANCIËLE HOOFDLIJNEN

Op hoofdlijnen heeft het vervolgtraject kadernota tot de volgende wijzigingen in het financiële meerjarenbeeld geleid:

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand na de kadernota	-1.837	215	-4.925	-7.416
Vervolgtraject kadernota 2 ^e voortgangsrapportage 2023	804	524	437	406
Vervolgtraject kadernota meerjarenbegroting 2024-2027	2.727	2.418	2.480	2.910
Totaal mutaties vervolgtraject kadernota	3.531	2.942	2.917	3.316
Overige mutaties 2 ^e voortgangsrapportage 2023	-1.845	822	-1.020	383
Overige mutaties meerjarenbegroting 2024-2027	-240	-627	-1.238	-2.124
Totaal overige mutaties	-2.085	195	-2.258	-1.741
Saldo meerjarenbegroting 2024-2027	-391	3.352	-4.266	-5.841
Waarvan incidenteel	865	-161	-325	55
Structureel begrotingssaldo	474	3.191	-4.591	-5.786

De kadernota 2024-2027 is vastgesteld met een negatief begrotingssaldo van € 1.837.000 in 2024. De mutaties die volgen uit het "vervolgtraject kadernota" in de 2e voortgangsrapportage 2023 en de meerjarenbegroting 2024-2027 komen in 2024 uit op een voordeel van € 3.531.000. Gecombineerd met de overige mutaties uit de 2e voortgangsrapportage 2023 en de meerjarenbegroting (een nadeel van € 2.085.000) leidt dit tot een nieuw negatief begrotingssaldo voor 2024 van € 391.000 negatief. De jaren daarna loopt het negatieve saldo verder op, naar € 5.841.000 in 2027. Na de eliminatie van incidentele baten en lasten komt het structurele begrotingssaldo uit op € 474.000 (positief) in 2024. Hiermee voldoen we aan de toezichtvoorschriften van de provincie.

Hoewel het vervolgtraject kadernota is gericht op 2024 en verder hebben een deel van de maatregelen ook betrekking op 2023. In 2023 heeft dit geresulteerd in een voordeel van € 866.000.

Het al dan niet indexeren van budgetten was een belangrijk speerpunt van het vervolgtraject kadernota. Van alle budgetten hebben we beoordeeld of inflatiecorrectie noodzakelijk was, of dat het bedrag mogelijk ingezet kon worden als dekking voor het begrotingstekort. Op hoofdlijnen hebben we ervoor gekozen om o.a. budgetten waar we in voorgaande jaren tekort kwamen en budgetten met onderliggende contractuele overeenkomsten wel te indexeren. Daarnaast hebben we in de 1^e voortgangsrapportage 2023 en de kadernota 2024-2027 al diverse budgetten structureel verhoogd waardoor dit nu niet nodig was, of voor een lager percentage. Denk hierbij aan bijdrages aan verbonden partijen, gas- en elektriciteitskosten en budgetten binnen het sociaal domein. Daarnaast hebben we ook diverse kleinere posten niet geïndexeerd omdat hier op basis van de afgelopen drie jaar nog enige ruimte in zat. Denk hierbij bijvoorbeeld aan materieel kosten en een deel van de afdelingsbudgetten. Door het relatief hoge inflatiepercentage heeft dit een relatief hoge impact. De uitkomst is dat een bedrag van € 1.955.000 (structureel) ingezet kan worden voor het dekken van het begrotingstekort. Onze verwachting is niet dat we dit de komende jaren bij een soortgelijke actie opnieuw realiseren omdat er naar verwachting steeds meer budgetten zijn waarbij inflatiecorrectie noodzakelijk is.

Wij zijn bezig met de ontwikkeling van een integrale visie sociaal domein, wat een belangrijke leidraad vormt voor al ons beleid en waarbij de principes uit de hervormingsagenda terugkomen. Eventuele besparingen in

de vorm van lagere lasten door rijksmaatregelen in de jeugdzorg hebben wij vooralsnog niet in de begroting opgenomen.

Het traject heeft geen maatregelen opgeleverd waarmee teruggedraaide bezuinigingen uit de bezuinigingsoperatie uit 2019 weer zijn hersteld. De focus heeft gedurende het traject vooral gelegen op het op peil houden van het voorzieningenniveau en naar het zoeken naar maatregelen die een zo min mogelijk impact op de maatschappij hebben.

Hoewel de begroting wel gevoeliger is geworden voor onvoorziene en onverwachte ontwikkelingen, denken wij dat de maatregelen uit het vervolgtraject kadernota verantwoord zijn geweest. In de paragraaf weerstandsvermogen in de meerjarenbegroting hebben we hier wel een risico voor opgenomen.

In het vervolgtraject kadernota lag onze focus in eerste instantie op de korte termijn (2024 en 2025). Hoewel we wel oog hadden voor de jaren 2026 en 2027 en deze cijfers verbeterd zijn, zijn deze nog niet structureel en reëel sluitend. Mede door de opschalingskorting en de nieuwe financieringssystematiek ontstaat er in deze laatste jaren een ravijnjaar.

De VNG heeft in juli 2023 een uitzonderlijk begrotingsadvies uitgebracht met als strekking de begrotingen 2024 en 2025 structureel sluitend te presenteren en in de jaren 2026 en 2027 een realistisch negatief saldo te tonen als gevolg van de keuze van het Rijk om onvoldoende middelen beschikbaar te stellen voor het huidige takenpakket van gemeenten. Het meerjarenbeeld van de gemeente Zevenaar komt overeen met het landelijke beeld dat de VNG schetst. Als het Rijk vasthoudt aan de huidige kortingen op de algemene uitkering dan moeten gemeenten en dus ook de gemeente Zevenaar vanaf 2026 schrappen in het huidige taken- en voorzieningenniveau.

Wij achten het dan ook van belang om met u de komende jaren al wel te anticiperen en voor te sorteren op de financiële situatie vanaf 2026. De opstelling van het Rijk (en de financiering richting de gemeenten) is hierin medebepalend. In het najaar formuleren we verschillende scenario's zodat we ook op de lange termijn een structureel sluitende begroting kunnen presenteren. Belangrijk om hierbij aan te geven is dat we in het vervolgtraject zoveel mogelijk gezocht hebben naar het laaghangend fruit door bijvoorbeeld te kijken welke rek er in budgetten zit en of er financieel technische oplossingen zijn. Wij verwachten dat voor het structureel en reëel sluitend maken van de jaren 2026 en 2027 nieuwe maatregelen nodig zijn die nadrukkelijk de dienstverlening en het voorzieningenniveau dat we kunnen bieden raken.

MUTATIES VERVOLGTRAJECT KADERNOTA

Hieronder vindt u een tabel waarin de mutaties met betrekking tot het vervolgtraject kadernota uit de 2e voortgangsrapportage 2023 en de meerjarenbegroting 2024-2027 worden gepresenteerd. In de volgende hoofdstukken worden deze mutaties toegelicht.

Mutatie omschrijving	Bedragen x € 1.000				
	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Vervolgtraject kadernota 2^e voortgangsrapportage 2023	866	804	524	437	406
Aanpassing afschrijvingsreserves i.v.m. fasering investeringen	0	3	-1	-1	-1
Actualisatie budget buurtbemiddeling	6	6	6	6	6
Actualisatie budget jeugdgezondheidszorg	9	10	10	10	10
Actualisatie budget jeugdgezondheidszorg (JOGG)	4	4	4	4	4
Actualisatie budget lokaal onderwijsbeleid	3	3	3	3	3
Actualisatie budget sportactiviteiten/- materialen	3	3	3	3	3
Actualisatie budget subsidie voor stedencontacten	2	7	7	7	7
Actualisatie budget subsidies minderheden	60	60	60	60	60
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	3	74	27	3	3
Actualisatie investeringen groen	0	35	14	-19	-18
Actualisatie investeringen openbare verlichting en verkeersregelininstallaties	6	12	8	8	8
Actualisatie investeringen Ruimtelijke Ontwikkeling programma 2	25	25	23	11	-2
Actualisatie investeringen Ruimtelijke Ontwikkeling programma 3	0	5	0	0	-42
Actualisatie investeringen speeltoestellen	0	5	22	2	2
Actualisatie investeringen vastgoed	3	4	0	0	0
Actualisatie investeringen wegen en civiele kunstwerken	27	23	-6	17	40
Afdrachten Rijk in het kader van VOG en naturalisatie	10	10	10	10	10
Aframen voormalig personeel	47	27	27	27	27
Beheer gemeentelijke gronden	35	4	4	4	4
Bestuurlijke samenwerking	25	25	25	25	25
Bezuinigingsopgave vastgoed - gerealiseerde verkoop	3	3	3	3	3
Budget bedrijfscontactfunctie	2	2	2	2	2
Doorbelasting overhead	1	-50	22	10	10
grondexploitatie begroting 2023-2026					
Gedeeltelijke vrijval budget duurzaamheidsfonds en kansrijke duurzaamheidsinitiatieven samenleving	29	29	0	0	0

Gedeeltelijke vrijval budget stimuleren verduurzaming bij bedrijven en organisatie	31	16	0	0	0
Geraamde frictiekosten laten vervallen	110	110	110	110	110
Handhaving Openbare orde en veiligheid Fashion Outlet Zevenaar	80	80	40	0	0
Hardware aframen exploitatiebudget	10	10	10	10	10
Inzetten doorstroommakelaar	0	0	0	0	0
Onderwijshuisvesting primair onderwijs actualiseren opbrengst verhuur	4	10	10	11	11
Onderzoekskosten bezuinigingsopgave vastgoed	10	10	-20	0	0
Pensioenvoorziening wethouders	100	100	25	25	25
Regionale aanbesteding gas	33	33	33	33	33
Uitvoeren beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar	100	60	0	0	0
Uitvoering van de routekaart, op weg naar een energieneutraal Zevenaar	0	0	0	0	0
Vervallen stelpost vrijval afschrijvingslasten	35	40	37	46	46
Vrijval budget campagne "Kids groen en duurzaam"	43	0	0	0	0
Vrijval budget inhuur derden op budget beleid wonen	8	8	8	8	8
Vervolgtraject kadernota meerjarenbegroting 2024-2027	0	2.727	2.418	2.480	2.910
Actualisatie afschrijvingslasten MJB i.v.m. fasering investeringen	0	167	69	8	167
Actualisatie budgetten minimabeleid	0	6	6	6	6
Actualisatie reisdocumenten	0	-60	-63	-81	191
Actualisatie subsidie peuterspeelzaalwerk	0	2	2	2	2
Bijstelling budget intensiveren participatie bij ruimtelijke plannen en wonen	0	25	25	25	25
Bomen planten voor elke nieuwgeboren inwoner	0	10	3	3	3
Data-analyse in 2024 schrappen	0	40	0	0	0
Doelmatiger subsidiebeleid - uitvoering collegeprogramma	0	25	25	25	25
Gronddepot Methen	0	12	12	12	12
Herschikken dekking uit specifieke uitkering t.b.v. schoolmaatschappelijk werk	0	70	-70	0	0
Implementatie Wet digitale toegankelijkheid	0	70	0	0	0
Inzet budget indexatie 2024	0	1.955	1.952	1.950	1.950
Onderhoudskosten gebouwen	0	50	50	50	50
Raadsadviseur	0	12	12	12	12
Recruiting- verminderen formatie	0	40	40	40	40
Tijdelijk halveren formatie t.b.v. strategisch advies inkoop	0	48	0	0	0

Verbeteren speel- en ontmoetingsplekken	0	25	-25	0	0
Vormen bestemmingsreserves afschrijvingslasten t.b.v. het creëren van structurele ruimte	0	230	378	426	426
Totaal vervolgtraject kadernota	866	3.531	2.942	2.917	3.316

FINANCIEEL MEERJARENBEELD 2^E VOORTGANGSRAPPORTAGE 2023

Hieronder vindt u een overzicht met de financiële toelichtingen van mutaties in de exploitatie uit het vervolgtraject kadernota die in de 2e voortgangsrapportage 2023 zijn opgenomen. Bij de toelichtingen zijn de baten en lasten gesaldeerd.

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
5. Vervolgtraject kadernota				

Actualisatie budget buurtbemiddeling	6	6	6	6
---	----------	----------	----------	----------

Gebleken is dat de lasten structureel lager zijn dan de raming. In de uitgaven voor buurtbemiddeling voor Zevenaar zien wij, in de laatste drie jaren, geen fluctuaties. Het structureel voordeel bedraagt € 6.000.

Actualisatie budget jeugdgezondheidszorg	9	10	10	10
---	----------	-----------	-----------	-----------

Het budget voor Jeugdgezondheidszorg - leveringen en diensten derden wordt niet volledig ingezet. Rekening houdend met de structurele verplichtingen kan een deel van het budget worden afgeraamd. Deze wijziging leidt tot een voordeel in 2023 van € 8.500 en structureel, met ingang van 2024 een voordeel van € 10.000.

Actualisatie budget jeugdgezondheidszorg (JOGG)	4	4	4	4
--	----------	----------	----------	----------

Het budget voor Jeugdgezondheidszorg t.b.v. JOGG projecten (Jongeren Op Gezond Gewicht) wordt niet volledig ingezet. Rekening houdend met de verplichtingen kan een deel van het budget structureel (voordeel € 3.500) worden afgeraamd.

Actualisatie budget lokaal onderwijsbeleid	3	3	3	3
---	----------	----------	----------	----------

Het budget voor lokaal onderwijsachterstandsbeleid wordt niet volledig ingezet. Rekening houdend met de verplichtingen kan een deel van het budget structureel (voordeel € 3.000) worden afgeraamd.

Actualisatie budget sportactiviteiten/-materialen	3	3	3	3
--	----------	----------	----------	----------

Het budget voor leveringen en diensten door derden (activiteiten en sportmaterialen) wordt niet volledig ingezet. Rekening houdend met de verplichtingen kan een deel van het budget structureel (voordeel € 3.000) worden afgeraamd.

Actualisatie budget subsidie voor stedencontacten	2	7	7	7
--	----------	----------	----------	----------

Het budget voor subsidies stedencontacten wordt niet volledig ingezet. Van comité Mátészalka is voor 2023 een aanvraag ontvangen voor een beperkte bijdrage. De stedenband met deze stad wordt dit jaar afgebouwd, terwijl die met Weilburg wordt gecontinueerd. Gelet op de afbouw van de band met Mátészalka kan een deel van het budget structureel worden afgeraamd. M.i.v. 2024 is dit voordeel afgerond € 7.000.

Actualisatie budget subsidies minderheden	60	60	60	60
--	-----------	-----------	-----------	-----------

Het budget voor subsidies wordt niet volledig ingezet. Een deel van de subsidie kan worden verantwoord onder de specifieke uitkering (Wet inburgering). Rekening houdend met de structurele verplichtingen kan een deel van het budget structureel (voordeel € 60.000) worden afgeraamd.

Actualisatie investeringen bedrijfswagens	3	74	27	3
--	----------	-----------	-----------	----------

We hebben de investeringsbudgetten voor de aanschaf van bedrijfswagens nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. Zo verwachten we de rioolcombi, een aantal wagens en de hefbrug één jaar later af te sluiten. Dit leidt tot een eenmalig positief resultaat van € 3.000 in 2023, € 74.000 in 2024, € 27.000 in 2025 en € 3.000 in 2026.

Actualisatie investeringen groen	0	35	14	-19
---	----------	-----------	-----------	------------

We hebben de groen gerelateerde investeringen nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. We verwachten bijvoorbeeld dat de werkzaamheden omtrent de reguliere vervanging groen en bomen in 2023 nog niet zijn afgerond. Wij verwachten dit doordat we in het eerste halfjaar 2023 de aanbestedingen in de markt hebben gezet. Hierdoor kunnen we in het najaar pas starten met de vervanging van bomen en groen. Daarnaast houden we er rekening mee dat de groen en bomen gerelateerde investeringen voor de revitalisatie Angerlo, in tegenstelling tot wegen en riolering, begin 2024 wordt afgerond.

Deze wijzigingen leiden tot een positief resultaat van € 35.000 in 2024 en € 14.000 in 2025 en tot een negatief resultaat van € 19.000 in 2026.

Actualisatie investeringen openbare verlichting en verkeersregelininstallaties	6	12	8	8
---	----------	-----------	----------	----------

We hebben de openbare verlichting en verkeersregelininstallaties gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. We verwachten dat we een deel van de werkzaamheden omtrent 'vervangen armaturen 2023', 'vervangen verkeersregelininstallaties 2023' en 'verlichting duurzaam en circulair 2023' later zullen verrichten. Gezien de huidige inschattingen op basis van ouderdom en technische staat hebben we ervoor gekozen om een deel van het investeringsbudget 'vervangen armaturen 2023' toe te voegen aan gelijknamige investeringsbudgetten voor 2025. De andere twee investeringsbudgetten hebben we één jaar doorgeschoven. Daarnaast hebben we de pachtopbrengsten voor lichtreclame geactualiseerd. Bovenstaande leidt tot een positief resultaat van € 6.000 in 2023, € 12.000 in 2024 en € 8.000 in 2025 en 2026.

Actualisatie investeringen Ruimtelijke Ontwikkeling programma 2	33	25	23	11
--	-----------	-----------	-----------	-----------

De afronding van het project "Advies/planvorming spoorverdubbeling Zevenaar-Didam" wordt voorzien in 2024.

De afronding van project "onderzoek PlanMER Witte Kruis" wordt voorzien in 2024. Naast nog wat kleine aanpassingen resulteert de actualisatie in 2023 tot een voordeel van € 33.000 tot uiteindelijk een voordeel in 2026 van € 11.000.

Actualisatie investeringen Ruimtelijke Ontwikkeling programma 3	0	5	0	0
--	----------	----------	----------	----------

Het project Bruisend maken centrum Zevenaar wordt naar verwachting pas in 2024 afgerond omdat gewacht moet worden op het afronden van de pleinen. Een voordeel in 2024 van € 5.000.

Actualisatie investeringen speeltoestellen	0	11	22	2
---	----------	-----------	-----------	----------

De speeltoestel gerelateerde investeringen hebben we nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. We verwachten bijvoorbeeld dat we werkzaamheden omtrent 'vervangen speeltoestellen 2023' en 'duurzaam materieel speelvoorzieningen 2023' vertragen doordat we in het eerste halfjaar 2023 de aanbestedingen in de markt hebben gezet. Hierdoor kunnen we in het najaar pas starten met de vervanging van speeltoestellen. Daarin hebben we vervolgens ook te maken met relatief lange levertijden. Het budget van vervanging speeltoestellen 2023 hebben we verplaatst naar vervanging speeltoestellen 2027 zodat we een meer gelijkmatige spreiding over de jaren hebben. Dit leidt tot een eenmalig positief resultaat van € 5.000 in 2024, € 22.000 in 2025 en € 2.000 in 2026.

Verder hebben we de investering 'speelvoorzieningen voor kinderen met een beperking' (2024) een jaar doorgeschoven. Deze wordt gedekt door een bestemmingsreserve afschrijvingslasten. Dit heeft daarom geen effect op het resultaat.

Actualisatie investeringen vastgoed	3	4	0	0
--	----------	----------	----------	----------

We hebben de vastgoed gerelateerde investeringen nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. We verwachten bijvoorbeeld dat de verduurzaming brandweerkazerne meer tijd in beslag neemt. Deze wijzigingen leiden tot een eenmalig positief resultaat in 2023 en 2024 van respectievelijk € 3.000 en € 4.000.

Actualisatie investeringen wegen en civiele kunstwerken	27	23	-21	17
--	-----------	-----------	------------	-----------

We hebben de wegen en civiele kunstwerken gerelateerde investeringen nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. We verwachten bijvoorbeeld dat we de werkzaamheden omtrent 'revitalisatie wegen Spijk' en 'vervangen Brug Eltenseweg' in respectievelijk 2024 en 2026 afronden. De werkzaamheden in Spijk hebben bijvoorbeeld vertraging opgelopen doordat het vervangen en versterken van kabels en leidingen door Vitens en Alliander langer heeft geduurd dan verwacht. Daarnaast hebben we een aantal kleinere investeringen doorgeschoven, zoals de herinrichting Nieuwstraat Pannerden naar 2024. Deze programma overstijgende wijziging (programma 2 en 3) leidt tot een eenmalig resultaat van € 27.000 in 2023, € 23.000 in 2024, - € 6.000 in 2025 en € 17.000 in 2026.

Verder hebben we de investeringen 'fietspad Geitenwaard' en 'herinrichting Muldershof' een jaar vervroegd. Beide verwachten we in 2024 af te ronden, waardoor de afschrijvingslasten in 2025 met € 15.000 toenemen. Deze investeringen worden gedekt door diverse reserves. De onttrekking hebben we hierop aangepast. Dit heeft geen effect op het rekeningresultaat.

Afdrachten Rijk in het kader van VOG en naturalisatie	10	10	10	10
--	-----------	-----------	-----------	-----------

De laatste jaren liggen de afdrachten in het kader van de VOG en de naturalisatie tussen de € 30.000 en € 35.000, terwijl een bedrag van € 44.000 is begroot. Wij stellen daarom voor om deze structureel met € 10.000 te verlagen.

Aframen voormalig personeel	47	27	27	27
------------------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

We verlagen de raming voor lasten van voormalig personeel gezien de arbeidsmarkt en de kansen van voormalig medewerkers om weer aan het werk te gaan bij een andere werkring. Dit resulteert in 2023 in een voordeel van € 47.000 en in de jaren erna in een structureel voordeel van € 27.000.

Beheer gemeentelijke gronden	35	4	4	4
-------------------------------------	-----------	----------	----------	----------

We verwachten in 2023 een incidenteel hogere opbrengst van € 35.000 op de verkoop van gemeentelijke gronden. Dit heeft te maken met het verkopen van diverse groenstroken. Daarnaast verlagen wij de raming van de door ons betaalde pachten van gemeentelijke gronden. Dit resulteert vanaf 2024 in een structureel voordeel van € 4.000.

Bestuurlijke samenwerking	25	25	25	25
----------------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

In de vorige bestuursperiode is € 25.000 structureel geraamd voor uitgaven om de bestuurlijke samenwerking uit te bouwen en om binnen samenwerkingsverbanden gezamenlijk doelstellingen te halen. Gebleken is dat dit budget de afgelopen jaren beperkt is ingezet. Activiteiten worden in de bestaande formatie uitgevoerd. We ramen € 25.000 structureel af met ingang van 2023.

Bezuinigingsopgave vastgoed - gerealiseerde verkoop	3	3	3	3
--	----------	----------	----------	----------

In 2022 hebben we de locatie Kerkstraat 16 Zevenaar verkocht. De bijbehorende lasten, zoals verzekeringen en onderhoud, halen we uit de begroting. Dit resulteert vanaf 2023 in een structureel voordeel van € 3.000.

Budget bedrijfscontactfunctie	2	2	2	2
--------------------------------------	----------	----------	----------	----------

Na beoordeling van de budgetten voor de bedrijfscontactfunctie kan € 2.000 vrijvallen. Een structureel voordeel vanaf 2023 van € 2.000.

Doorbelasting overhead grondexploitatie begroting 2023-2026	1	-50	22	10
--	----------	------------	-----------	-----------

In de meerjarenbegroting 2023-2026 is abusievelijk de doorbelasting van de overhead naar de grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven naar programma o niet verwerkt. Dit corrigeren we met deze begrotingswijzigingen. Een nadeel in 2024 van € 50.000, een voordeel in 2025 van € 22.000 en vanaf 2026 een structureel voordeel van € 10.000.

Gedeeltelijke vrijval budget duurzaamheidsfonds en kansrijke duurzaamheidsinitiatieven samenleving	29	29	0	0
---	-----------	-----------	----------	----------

Jaarlijks is € 58.000 beschikbaar voor duurzaamheidsinitiatieven uit de samenleving. In 2023 en 2024 verwachten wij minder initiatieven die vragen om een bijdrage van de gemeente. Een voordeel van € 29.000 in 2023 en 2024.

Gedeeltelijke vrijval budget stimuleren verduurzaming bij bedrijven en organisatie	31	16	0	0
---	-----------	-----------	----------	----------

In de meerjarenbegroting 2023-2026 is € 31.000 structureel vanaf 2023 beschikbaar gesteld om bedrijven en organisaties te stimuleren om actief met verduurzaming aan de slag te gaan. Vanuit de Groene Metropool Regio zal hier vanaf 2024 op worden ingezet. Daarom laten wij het gehele budget 2023 en de helft van het budget 2024 vrijvallen. Een eenmalig voordeel in 2023 van € 31.000 en in 2024 van € 16.000.

Geraamde frictiekosten laten vervallen	110	110	110	110
---	------------	------------	------------	------------

Er zijn nog frictiekosten (€ 110.000) opgenomen voor een was- en strijkservice in het kader van de Wmo. Wij stellen voor om deze specifieke frictiekosten te laten vervallen. Op het moment dat er nieuwe plannen/projecten aan de orde zijn, leggen wij dit separaat voor aan uw raad.

Handhaving Openbare orde en veiligheid Fashion Outlet Zevenaar	80	80	40	0
---	-----------	-----------	-----------	----------

In het collegeprogramma is 1 fte toegekend voor handhaving van de openbare orde & veiligheid rondom de Fashion Outlet. Formatie is beschikbaar gesteld vanuit afdeling Bedrijfsvoering vanaf 2023. De FOZ zal in 2025 klaar zijn. Het bijbehorende formatie-budget laten we ingaan vanaf medio 2025. Dit leidt tot een voordeel in 2023 en 2024 van € 80.000 en € 40.000 in 2025.

Hardware aframes exploitatiebudget	10	10	10	10
---	-----------	-----------	-----------	-----------

In de exploitatiebegroting is een jaarlijks budget beschikbaar voor hardware van € 10.000. Vanwege de toegenomen digitalisering en uitbreiding van dienstverlening zijn sinds 2022 investeringsbudgetten voor hardware beschikbaar. Het exploitatiebudget zetten wij niet meer in en we ramen € 10.000 structureel af met ingang van 2023.

Inzetten doorstroommakelaar	45	45	0	0
------------------------------------	-----------	-----------	----------	----------

In het collegeprogramma staat vermeld dat we gaan experimenteren met een doorstroommakelaar. Wij achten het juiste moment nog niet aangebroken om hiermee van start te gaan. Ons eerste doel is om het woonbeleid te actualiseren met een nieuwe woon(zorg)visie. Aansluitend gaan we in kaart brengen welke woningen geschikt (te maken) zijn voor de doelgroep en hoe we nieuwe woningen kunnen realiseren om doorstroming te bevorderen. Nadat deze stappen zijn gezet, kunnen we onderzoeken op welke manier de

doorstroommakelaar het meest effectief kan worden ingezet. Om die reden ramen we in zowel 2023 als 2024 € 45.000 af met dekking uit de algemene reserve. Per saldo budgettair neutraal.

Onderwijshuisvesting primair onderwijs actualiseren opbrengst verhuur	4	10	10	11
--	----------	-----------	-----------	-----------

Met ingang van 1 augustus 2023 wordt tijdelijk, voor een periode van vijf jaar, een ruimte verhuurd in de onderwijslocatie van de SBO de Schilderspoort. Een deel hiervan wordt door schoolbestuur afgedragen aan de gemeente in het kader van instandhouding. We hielden nog geen rekening met deze extra huuropbrengst (hogere baten). Het voordeel in 2023 bedraagt € 4.000 en structureel vanaf 2024 afgerond € 10.000.

Onderzoekskosten bezuinigingsopgave vastgoed	10	10	-20	0
---	-----------	-----------	------------	----------

In 2020 is budget beschikbaar gesteld ten behoeve van bodemonderzoeken en juridische kosten voor het afstoten van vastgoed in het kader van de bezuinigingsopgave. Doordat de volgorde van de af te stoten objecten gewijzigd is, schuiven we de middelen uit 2023 en 2024 door naar 2025 (€ 20.000).

Pensioenvoorziening wethouders	100	100	25	25
---------------------------------------	------------	------------	-----------	-----------

Voor de huidige en voormalige wethouders die nog niet de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt is een voorziening gevormd. Eén van de grondslagen die gehanteerd wordt bij de berekening van het benodigd doelvermogen van de pensioenvoorziening is de rekenrente, afgeleid van de marktrente. Jaarlijks ramen we € 100.000 als "standaard" toevoeging aan de voorziening. Nu de rente volgens prognose nog stijgende is, is het aannemelijk dat de toevoeging aan de voorziening lager uit valt.

We verlagen de toevoeging in 2025 en verder naar € 75.000. Dit levert een voordeel op van € 25.000. In 2023 en 2024 verwachten we geen toevoeging te hoeven doen, de voorziening is dan nog op peil. In deze twee jaren resulteert dit in een voordeel van € 100.000.

Regionale aanbesteding gas	33	33	33	33
-----------------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

In de kadernota 2022 is vanaf 2023 structureel € 33.000 beschikbaar gesteld voor de financiële consequenties verduurzaming/vergroenen van het gascontract. In de begroting 2023-2026 respectievelijk 1e VGR 2023 zijn de budgetten voor gas verhoogd. Daarin is ook de prijsstijging voor duurzaam gas opgenomen. Om die reden kan het budget van € 33.000 vrijvallen vanaf 2023.

Uitvoeren beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar	100	60	0	0
---	------------	-----------	----------	----------

In de meerjarenbegroting 2023-2026 heeft de raad ermee ingestemd om het totale bedrag dat wordt ontvangen voor toeristenbelasting in te zetten voor het uitvoeren van het beleidskader vrijetijdseconomie. Pas begin 2023 konden we starten met het invullen van de uitgebreide uitvoeringsagenda. Daarnaast lopen diverse projecten vertraging op omdat met veel partijen overleg gepleegd moet worden en dit kost veel tijd. Hierdoor loopt de planning uit. Om die reden laten wij voor 2023 eenmalig € 100.000 en voor 2024 eenmalig € 60.000 vrijvallen.

Uitvoering van de routekaart, op weg naar een energieneutraal Zevenaar	38	0	0	0
---	-----------	----------	----------	----------

In de algemene reserve is een bedrag van € 38.000 gereserveerd voor uitvoering van de routekaart, op weg naar een energieneutraal Zevenaar. Dit bedrag is ondertussen op een andere manier in de begroting opgenomen waardoor het bedrag weer kan vrijvallen ten gunste van de algemene reserve.

Vervallen stelpost vrijval afschrijvingslasten	35	40	37	46
---	-----------	-----------	-----------	-----------

Doordat het proces van ramen van afschrijvingslasten in het afgelopen jaar is gewijzigd, is het niet meer noodzakelijk om een stelpost voor het vrijvallen van afschrijvingslasten op te nemen. We laten deze stelpost

dan ook structureel vrijvallen. Het gaat om een voordeel van afgerond € 40.000 in 2024, oplopend tot € 46.000 structureel vanaf 2026.

Vrijval budget campagne "Kids groen en duurzaam"	43	0	0	0
---	-----------	----------	----------	----------

In het kader van de ambitie "energie- en CO₂-neutrale samenleving 2040", is in de Kadernota 2022 € 43.000 beschikbaar gesteld voor de "Kids groen en duurzaam campagne". Het is de verwachting dat dit project niet door Kunstwerk!-NME gestart zal worden. Om die reden laten we € 43.000 vrijvallen ten gunste van het begrotingsresultaat.

Vrijval budget inhuur derden op budget beleid wonen	8	8	8	8
--	----------	----------	----------	----------

In het budget beleid wonen wordt het budget voor inhuur derden niet ingezet. Om die reden laten we dit bedrag vrijvallen. Een structureel voordeel vanaf 2023 van € 8.000.

Totaal mutaties	957	852	510	438
------------------------	------------	------------	------------	------------

Toelichting mutaties reserves

Hieronder vindt u een overzicht met de financiële toelichtingen van reservemutaties uit het vervolgtraject kadernota die in bovenstaande tabel zijn opgenomen. Alleen zijn bij de toelichtingen de baten en lasten gesaldeerd.

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
5. Vervolgtraject kadernota				

Aanpassing afschrijvingsreserves i.v.m. fasering investeringen	0	3	-1	-1
---	----------	----------	-----------	-----------

Door de fasering van investeringen en de wijziging van de afschrijvingslasten worden de ramingen van de onttrekkingen uit enkele reserves voor afschrijvingslasten aangepast

Actualisatie investeringen Ruimtelijke Ontwikkeling programma 2	-8	0	0	0
--	-----------	----------	----------	----------

De afronding van het project "Advies/planvorming spoorverdubbeling Zevenaar-Didam" wordt voorzien in 2024.

De afronding van project "onderzoek PlanMER Witte Kruis" wordt voorzien in 2024. Naast nog wat kleine aanpassingen resulteert de actualisatie in 2023 tot een voordeel van € 33.000 tot uiteindelijk een voordeel in 2026 van € 11.000.

Actualisatie investeringen speeltoestellen	0	-6	0	0
---	----------	-----------	----------	----------

De speeltoestel gerelateerde investeringen hebben we nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. We verwachten bijvoorbeeld dat we werkzaamheden omtrent 'vervangen speeltoestellen 2023' en 'duurzaam materieel speelvoorzieningen 2023' vertragen doordat we in het eerste halfjaar 2023 de aanbestedingen in de markt hebben gezet. Hierdoor kunnen we in het najaar pas starten met de vervanging van speeltoestellen. Daarin hebben we vervolgens ook te maken met relatief lange levertijden. Het budget van vervanging speeltoestellen 2023 hebben we verplaatst naar vervanging speeltoestellen 2027 zodat we een meer gelijkmatige spreiding over de jaren hebben. Dit leidt tot een eenmalig positief resultaat van € 5.000 in 2024, € 22.000 in 2025 en € 2.000 in 2026.

Verder hebben we de investering 'speelvoorzieningen voor kinderen met een beperking' (2024) een jaar doorgeschoven. Deze wordt gedekt door een bestemmingsreserve afschrijvingslasten. Dit heeft daarom geen effect op het resultaat.

Actualisatie investeringen wegen en civiele kunstwerken	0	0	15	0
--	----------	----------	-----------	----------

We hebben de wegen en civiele kunstwerken gerelateerde investeringen nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. We verwachten bijvoorbeeld dat we de werkzaamheden omtrent 'revitalisatie wegen Spijk' en 'vervangen Brug Eltenseweg' in respectievelijk 2024 en 2026 afronden. De werkzaamheden in Spijk hebben bijvoorbeeld vertraging opgelopen doordat het vervangen en versterken van kabels en leidingen door Vitens en Alliander langer heeft geduurd dan verwacht. Daarnaast hebben we een aantal kleinere investeringen doorgeschoven, zoals de herinrichting Nieuwstraat Pannerden naar 2024.

Deze programma overstijgende wijziging (programma 2 en 3) leidt tot een eenmalig resultaat van € 27.000 in 2023, € 23.000 in 2024, - € 6.000 in 2025 en € 17.000 in 2026.

Verder hebben we de investeringen 'fietspad Geitenwaard' en 'herinrichting Muldershof' een jaar vervroegd. Beide verwachten we in 2024 af te ronden, waardoor de afschrijvingslasten in 2025 met € 15.000 toenemen. Deze investeringen worden gedekt door diverse reserves. De onttrekking hebben we hierop aangepast. Dit heeft geen effect op het rekeningresultaat.

Inzetten doorstroommakelaar	-45	-45	0	0
------------------------------------	------------	------------	----------	----------

In het collegeprogramma staat vermeld dat we gaan experimenteren met een doorstroommakelaar. Wij achten het juiste moment nog niet aangebroken om hiermee van start te gaan. Ons eerste doel is om het woonbeleid te actualiseren met een nieuwe woon(zorg)visie. Aansluitend gaan we in kaart brengen welke woningen geschikt (te maken) zijn voor de doelgroep en hoe we nieuwe woningen kunnen realiseren om doorstroming te bevorderen. Nadat deze stappen zijn gezet, kunnen we onderzoeken op welke manier de doorstroommakelaar het meest effectief kan worden ingezet. Om die reden ramen we in zowel 2023 als 2024 € 45.000 af met dekking uit de algemene reserve. Per saldo budgettair neutraal.

Uitvoering van de routekaart, op weg naar een energieneutraal Zevenaar	-38	0	0	0
---	------------	----------	----------	----------

In de algemene reserve is een bedrag van € 38.000 gereserveerd voor uitvoering van de routekaart, op weg naar een energieneutraal Zevenaar. Dit bedrag is ondertussen op een andere manier in de begroting opgenomen waardoor het bedrag weer kan vrijvallen ten gunste van de algemene reserve.

Totaal reservemutaties	-91	-48	14	-1
-------------------------------	------------	------------	-----------	-----------

FINANCIEEL MEERJARENBEELD MEERJARENBEGROTING 2024-2027

Hieronder vindt u een overzicht met de financiële toelichtingen van mutaties in de exploitatie uit het vervolgtraject kadernota die in de meerjarenbegroting 2024-2027 zijn opgenomen. Bij de toelichtingen zijn de baten en lasten gesaldeerd.

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
5. Vervolgtraject kadernota				

Actualisatie afschrijvingslasten MJB i.v.m. fasering investeringen	167	69	8	167
---	------------	-----------	----------	------------

Door fasering van de voorgenomen investeringen in de jaarrekening 2022, begroting 2023 en MJB worden de ramingen qua afschrijving geactualiseerd en aangepast. De afschrijving op materiele vaste activa vindt plaats in het jaar volgend na gereedmelding.

Actualisatie budgetten minimabeleid	6	6	6	6
--	----------	----------	----------	----------

Het budget voor de collectieve zorgverzekering wordt niet volledig ingezet. Rekening houdende met indexeringen voor 2024 van de uitgaven voor collectieve zorgverzekering/participatie arme kinderen worden de structurele lasten verlaagd met € 6.000.

Actualisatie reisdocumenten	-60	-63	-81	191
------------------------------------	------------	------------	------------	------------

Op basis van de verlopen reisdocumenten is een actualisatie gemaakt van de inkomsten en uitgaven voor de jaren 2024-2027. Wij verwachten in deze periode hogere inkomsten door de zogenaamde paspoortenpiek. Deze is ontstaan door de wijziging van de geldigheid van de reisdocumenten. De geldigheid is in 2014 verhoogd van vijf naar tien jaar.

In de meerjarenbegroting 2023-2026 zijn de baten ook verhoogd. We hebben daarbij echter geen rekening gehouden met de uitbreiding van de formatie die nodig is om de piek in de reisdocumenten te verwerken. Dit corrigeren we in deze wijziging. In het strategisch personeelsplan wordt geborgd dat deze formatie-uitbreiding tijdelijk is. Onze verwachting is namelijk dat de piek doorloopt t/m 2028 en in 2029 afneemt.

Per saldo resulteren deze wijzigingen in 2024 t/m 2026 in een nadelig resultaat oplopend van € 60.000 in 2024 tot € 80.500 in 2026. In 2027 verwachten we echter een voordeel van € 191.000.

Actualisatie subsidie peuterspeelzaalwerk	2	2	2	2
--	----------	----------	----------	----------

Uit analyse blijkt dat de lasten structureel lager zijn dan de raming. Deels is dit in deze jaren veroorzaakt door coronamaatregelen. Daarnaast is de opvang van VVE (voor- en vroegschoolse educatie) kinderen volledig toegerekend aan de middelen die ontvangen worden van het rijk (specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid) waardoor minder subsidie nodig was. De huidige (voorlopig beschikbaar gestelde) specifieke uitkering is voldoende om deze kosten te dekken. De indexering voor 2024-2027 is aangepast aan het vastgestelde percentage waardoor bedrag subsidie structureel wordt verlaagd (voordeel) met afgerond € 2000.

Bijstelling budget intensiveren participatie bij ruimtelijke plannen en wonen	25	25	25	25
--	-----------	-----------	-----------	-----------

In de meerjarenbegroting 2023-2026 is, als onderdeel van het collegeprogramma, vanaf 2023 een structureel budget van € 50.000 beschikbaar gesteld om inwoners meer te betrekken bij ruimtelijke ordening en wonen voor o.a. gebiedsgericht werken, de omgevingsvisie en bouwplannen. Het budget wordt ingezet voor o.a. de uitvoering van participatie (flyers, uitnodigingsbrieven, ruimtes huren, koffie/thee, etc.), voor externe ondersteuning, inzetten digitaal platform en/of dataverzameling. In 2023 zijn twee pilots gedraaid met

ondersteuning van een bureau. Ondersteuning is vanaf 2024 niet meer nodig. Om die reden ramen wij € 25.000 af. Een structureel voordeel vanaf 2024 van € 25.000.

Bomen planten voor elke nieuwgeboren inwoner	10	3	3	3
---	-----------	----------	----------	----------

De oproep om kritisch te kijken naar bezuinigingsvoorstellen om 2024 dekkend te krijgen, is voor ons aanleiding geweest de feitelijke start met een jaar uit te stellen. Bovendien is het vinden van een geschikte locatie voor de voorgestelde hoeveelheid bomen een lastige klus gezien de druk op de openbare ruimte vanuit verschillende programma's en behoeftes. Dit vraagt om de nodige zorgvuldigheid in het proces en een meer langdurige inzet om een geschikte plek te vinden, zo nodig te verwerven en in te richten. Hierdoor besparen we het investeringsbudget van € 100.000 voor 2023 en 2024 met bijbehorende afschrijvingslasten en € 10.000 onderhoudskosten in 2024.

Dit resulteert in een eenmalig voordeel van € 10.000 in 2024 en een structureel voordeel van € 3.000 vanaf 2025.

Data-analyse in 2024 schrappen	40	0	0	0
---------------------------------------	-----------	----------	----------	----------

In het collegeprogramma zijn budgetten beschikbaar voor het verbeteren van de datahuishouding en het datagedreven werken. De voorbereiding van een vooruitkijkende data-analyse vraagt € 40.000 in 2024 en 2025. Gezien de financiële situatie en dat wij nu keuzes moeten maken is het voorstel om het budget in 2024 te schrappen. Dit heeft echter als consequentie dat we de ambitie en de voortvarendheid van het datagedreven werken (iets) bijstellen. Dit resulteert in een eenmalig voordeel van € 40.000 in 2024.

Doelmatiger subsidiebeleid - uitvoering collegeprogramma	25	25	25	25
---	-----------	-----------	-----------	-----------

In de meerjarenbegroting 2023-2026 zijn incidenteel (aanschaf, implementatie) en structureel (licentie-beheerskosten) middelen geraamd voor een subsidieapplicatie. Het structureel geraamde bedrag kan vervallen omdat, na aanpassingen, gebruik gemaakt kan worden van een bestaande applicatie (JOIN). Na de zomer is duidelijk welke incidentele middelen nodig zijn voor implementatie (inzet uren en aanpassingen in huidige applicatie). Het m.i.v. 2024 structureel geraamde bedrag van € 25.000 kan hierdoor vervallen. Met nieuwe aanpassingen in onze bestaande applicatie bieden wij een subsidieregister aan. Hiermee is het openbaar hoeveel subsidie een organisatie krijgt. Daarnaast verbeteren wij onze dienstverlening voor de aanvraag van subsidie.

Gronddepot Methen	12	12	12	12
--------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

De opbrengsten m.b.t. het gronddepot Methen vallen de laatste jaren hoger uit dan verwacht. Dit voordeel van € 12.000 brengen we ten gunste aan het begrotingsresultaat.

Herschikken dekking uit specifieke uitkering t.b.v. schoolmaatschappelijk werk	70	-70	0	0
---	-----------	------------	----------	----------

In de kadernota 2024-2027 zijn voor de jaren 2024 en 2025 extra middelen beschikbaar gesteld voor het schoolmaatschappelijk werk. Hiervan wordt een deel gedekt uit tijdelijke rijksmiddelen (specifieke uitkering NPO Coronamiddelen). Door het deel van de dekking in 2025 in te zetten in 2024 ontstaat eenmalig een voordeel in 2024 van € 70.000 en voor hetzelfde bedrag een nadeel in 2025.

Daarnaast is onderzocht of het mogelijk is een hoger aandeel te dekken uit de specifieke uitkering maar dit is gelet op de te verwachte inzet/verplichtingen in de komende jaren niet mogelijk.

Implementatie Wet digitale toegankelijkheid	70	0	0	0
--	-----------	----------	----------	----------

Bij de kadernota is een bedrag van € 110.000 aangevraagd voor de implementatie Wet digitale toegankelijkheid. We laten de extra inhuur vervallen en monitoren of we het binnen de bestaande capaciteit kunnen organiseren. Hierdoor wordt een bedrag van € 70.000 bespaard.

Inzet budget indexatie 2024	1.955	1.952	1.950	1.950
------------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

De algemene uitkering en de eigen gemeentelijke belastingen zijn in 2024 verhoogd met een percentage voor inflatie. In totaal is daarmee € 5,6 miljoen beschikbaar voor verhoging van de budgetten met een inflatiecorrectie. Na de kadernota 2024 is een vervolgtraject opgestart om met name de begroting 2024 sluitend te krijgen. Als onderdeel van dat vervolgtraject hebben wij van alle budgetten beoordeeld of inflatiecorrectie noodzakelijk was, of mogelijk ingezet kon worden als dekking voor het begrotingstekort. Op hoofdlijnen hebben we ervoor gekozen om o.a. budgetten waar we in voorgaande jaren tekort kwamen en budgetten met onderliggende contractuele overeenkomsten wel te indexeren. Daarnaast hebben we in de 1e voortgangsrapportage 2023 en de kadernota 2024-2027 al diverse budgetten structureel verhoogd waardoor dit nu niet nodig was, of maar voor een lager percentage. Denk hierbij aan bijdragen aan verbonden partijen, gas- en elektriciteitskosten en budgetten binnen het sociaal domein. Daarnaast hebben we ook diverse kleinere posten niet geïndexeerd omdat hier op basis van de afgelopen drie jaar nog enige ruimte in zat. Denk hierbij bijvoorbeeld aan materieel kosten en een deel van de afdelingsbudgetten. Door het relatief hoge inflatiepercentage heeft dit een relatief hoge impact. De uitkomst is dat een bedrag van € 1.955.000 (structureel) ingezet kan worden voor het dekken van het begrotingstekort.

Onderhoudskosten gebouwen	50	50	50	50
----------------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Na beoordeling van de budgetten verwachten wij op het klein onderhoud van diverse gebouwen, waaronder het gemeentehuis, € 50.000 minder uit te geven. Het budget voor het groot onderhoud blijft ongemoeid. Dit resulteert vanaf 2024 in een structureel voordeel van € 50.000.

Raadsadviseur	12	12	12	12
----------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

De functie van raadsadviseur / adjunct-griffier is momenteel ingeschaald op schaal 11. Het is bij nader inzien efficiënter om deze functies op schaal 10 te hebben. De formatie was 0,89 fte op schaal 11 en wordt 0,89 fte op schaal 10. Dit resulteert vanaf 2024 in een structureel voordeel van € 12.000.

Recruiting- verminderen formatie	40	40	40	40
---	-----------	-----------	-----------	-----------

Bij de MJB 2023-2026 en als onderdeel van het collegeprogramma is in het kader van aantrekkelijk werkgeverschap en het binden van nieuwe medewerkers formatie beschikbaar gesteld voor recruiters. Het ging om een structureel bedrag van € 120.000 vanaf 2024, dat gelijk staat aan 1,5 fte. We verwachten nu een koppeling / combinatie te kunnen maken met de persoonlijke begeleiding van medewerkers, waar ook formatie voor beschikbaar is. Het voorstel is de formatie voor recruiting terug te brengen tot 1 fte. Dit levert een structureel voordeel op van € 40.000.

Tijdelijk halveren formatie t.b.v. strategisch advies inkoop	48	0	0	0
---	-----------	----------	----------	----------

In de kadernota zijn budgetten beschikbaar gesteld voor het ontvlechten van inkoop en het intern fundamenteel anders inrichten van de eigen inkooporganisatie. Voor de voorbereiding en het verwezenlijken van deze overgang is in 2024 en 2025 1 fte strategisch inkoopadvies geraamd. Wij verwachten dat deze formatie niet direct vanaf begin 2024 ingevuld zal zijn. We ramen de helft in 2024 af. Dit levert een eenmalig voordeel op van € 48.000.

Verbeteren speel- en ontmoetingsplekken	25	-25	0	0
--	-----------	------------	----------	----------

In het collegeprogramma 2023-2026 hebben we onder andere opgenomen dat we in 2024 een nota speelplekken op laten stellen. Hierin brengen wij de fysieke speel- en ontmoetingslocaties in kaart. We kijken daarbij in ieder geval naar een goede verdeling tussen en binnen de kernen, de (natuurlijke) inrichting van de speel- of ontmoetingsplek en of iedereen hier kan spelen of verblijven (inclusiviteit). We stellen voor om het budget van € 25.000 hiervoor te verplaatsen van 2024 naar 2025 zodat we de benodigde vooronderzoeken uit kunnen voeren.

Totaal mutaties	2.497	2.040	2.054	2.484
------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Toelichting mutaties reserves

Hieronder vindt u een overzicht met de financiële toelichtingen van reservemutaties uit het vervolgtraject kadernota die in bovenstaande tabel zijn opgenomen. Alleen zijn bij de toelichtingen de baten en lasten gesaldeerd.

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
5. Vervolgtraject kadernota				
Vormen bestemmingsreserves afschrijvingslasten t.b.v. het creëren van structurele ruimte	230	378	426	426
Om structurele bestedingsruimte te creëren in de begroting stellen wij voor om voor een aantal investeringen een bestemmingsreserve afschrijvingslasten te vormen ter waarde van in totaal € 2.085.000. Hiermee dekken we de jaarlijkse afschrijvingslasten van de geselecteerde investeringen. Doordat de afschrijvingslasten uit deze investeringen in het verleden als nadeel in de begroting zijn opgenomen, levert deze actie nu een voordeel op. Het betreft de volgende investeringen: - IHP 2007 Lindenhage/Tamboerijn - Aanpassing tijdelijke huisvesting Platanenlaan - Rioolcombi (kolkenzuiger) - Vervangen werkplekken hardware (2022-2025) - Vervanging software centrumafsluiting parkeerbeheer Deze investeringen zijn het meest rendabel, omdat ze allen een relatief snelle afschrijvingstermijn (maximaal tien jaar) hebben. Hiermee bereiken we met een zo beperkt mogelijke aanspraak op de algemene reserve, een zo hoog mogelijke extra structurele ruimte op de kortere termijn. Daarnaast voorkomen we een overvloed aan bestemmingsreserves, waarmee we aansluiten bij het beleid uit de nota reserves en voorzieningen. Per saldo resulteert dit in een financieel voordeel oplopend van € 230.000 in 2024 tot € 426.000 structureel vanaf 2026.				
Totaal reservemutaties	230	378	426	426